

Vergaderjaar 2022–2023

36 325

Jaarverslag van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman over 2022

Nr. 1

AANBIEDING VAN HET JAARVERSLAG VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN, DE KINDEROMBUDSMAN EN DE VETERANENOMBUDSMAN OVER 2022

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Den Haag, 24 mei 2022

Hierbij ontvangt u het verslag over 2022 van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman.

Het jaar 2022 was een onzeker jaar, mede door de inval van Rusland in Oekraïne die stijgende energieprijzen en torenhoge inflatie veroorzaakte. De onzekerheid duurt nog altijd voort. Met name voor burgers die verwickeld zijn in de vele hersteloperaties van de overheid, zoals de gedupeerde ouders en kinderen van het kinderopvangtoeslagschandaal, de inwoners van het aardbevingsgebied in het noorden van Nederland en de slachtoffers van de watersnood in Limburg. Complexe hersteloperaties stapelen op andere grote vraagstukken als woningnood, de klimaattransitie, het stikstofprobleem en de problemen in de jeugdzorg. We vreesden voor een toename van armoede en schulden onder burgers die de overheid hard nodig hebben. Die vrees is uitgekomen. Armoede was het afgelopen jaar een rode draad in het werk van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman. Zowel in Europees, als in Caribisch Nederland.

Weinig burgers hebben nog vertrouwen in de overheid. Dat bleek ook uit het onderzoek Burgerperspectieven dat het Sociaal en Cultureel Planbureau in april 2023 presenteerde. Burgers maken zich zorgen omdat het de politiek niet lukt om de grote vraagstukken op te lossen. En dat terwijl het de overheid niet lijkt te ontbreken aan goede wil om de problemen die er zijn op te lossen. Maar goede wil en bedachte oplossingen leiden er nog niet toe dat burgers écht geholpen worden.

Afgelopen jaar heeft de overheid laten zien dat ze onvoldoende luistert naar burgers. Burgers voelen zich daardoor niet serieus genomen. De overheid moet vaker en voordat zij met oplossingen komt, het goede gesprek voeren met burgers over wat er nodig is.

Er is een overheid nodig die naast en niet tegenover de burger staat. Een overheid die afscheid neemt van de reflex van meer regels en verre-gaande juridisering. En die met lef het kapitaal in de samenleving aan durft te spreken. Een overheid die luistert en realistisch is over de inspanningen die zij wil en kan leveren, zonder beloftes te doen aan de burger die ze niet kan waarmaken.

Het is tijd voor de burger.

Met vriendelijke groet,

Kinderombudsvrouw,
Margrite Kalverboer

Nationale ombudsman en Veteranenombudsman,
Reinier van Zutphen